

Institutråd (Institutrådsmøde 15.05.24)

15-05-2024 13:00 - 14:30

KST3 2.107 /ACM15 (A) 2.3.015

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat 06.02.24.....	1
Punkt 2: Godkendelse af dagsorden.....	1
Punkt 3: Orienteringspunkter.....	1
Punkt 4: Sexisme og ph.d.-forløb.....	1
Punkt 5: Studiemiljø.....	2
Punkt 6: Kandidatreform - udmeldinger vedr. dimensionering jf. medarbejderinformation d. 24.04.24.....	2
Punkt 7: Status vedrørende forskningsindikator og OA.....	3
Punkt 8: Arrangementer på instituttet – sommerarrangementer, institutdag, arrangementer med eksterne gæster.....	4
Punkt 9: Evt.....	4
Referat.....	5
Overblik: Noter.....	9
Overblik: Delte kommentarer.....	10

Punkt 1: Godkendelse af referat 06.02.24

Der er indkommet bemærkninger til referatets punkt 6 (levende campusser) vedr. institutrådsmødet d. 6/2-24 fra Melanie, hvorfor følgende justeres i referatet:

1. Det præciseres, at de studerende ikke kan se, om lokalerne er booket hverken aktuelt eller frem i tid.
2. Det tilføjes, at det er afgørende, at de studerende ikke skal kunne booke lokaler, men blot orientere sig ift., om lokalet er ledigt.

Det indstilles, at rådet godkender referatet med ovenstående bemærkninger.

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

Punkt 3: Orienteringspunkter

Punkt 4: Sexisme og ph.d.-forløb

Undersøgelsen 'Sexisme og karriereforløb på danske universiteter' udarbejdet af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) tegner et problematisk billede af situationen på landsplan. Undersøgelsen siger ikke noget specifikt om situationen på instituttet, men giver anledning til at drøfte opmærksomhedspunkter for instituttet fremadrettet jf. medarbejderinformation d. 24.04.24.

Annette Rasmussen holder et indledende oplæg, og rådet drøfter opmærksomhedspunkter, herunder om der er noget, der skal arbejdes videre med i arbejdsmiljøudvalget.

Bilag:

- Sexisme og karriereforløb på danske universiteter - Hovedresultater (VIVE 2024)
- Medarbejderinformation, Institut for Kultur og Læring, 24.04.24

Sexisme og karriereforløb på danske universiteter

Hovedresultater

Hovedresultater

Arbejdsmiljøet på de danske universiteter indeholder med sin hierarkiske struktur, hyppige brug af korte ansættelseskontrakter, små arbejdsgrupper og meget kompetitive ansættelsesprocesser en potentiel grobund for sexistiske hændelser (*uønsket seksuel adfærd eller anden adfærd baseret på køn, der nedværdiger individer på deres arbejdsplads* (Europa Kommissionen)).

Denne rapport bidrager med ny viden om ph.d.-studerendes sexismeoplevelser og fastholdelse i forskerkarrierer på danske universiteter. Dette gøres ved at belyse omfanget af sexistiske hændelser blandt ph.d.-studerende samt de studerendes refleksioner over disse hændelser. Dernæst undersøger rapporten, hvordan sexistiske hændelser kan påvirke fastholdelsen i forskerkarrierer på danske universiteter, og hvilken indvirkning disse hændelser har på de studerendes karriereovervejelser. Ny viden på dette område kan bidrage til at skabe et mere inkluderende og kønsbalanceret forskningsmiljø.

Projektet tager udgangspunkt i et analysedesign, der gør brug af flere metodiske tilgange, for at sikre, at problemstillingen belyses fra flere relevante vinkler (se datagrundlag i boksen sidst i afsnittet). I det følgende præsenteres rapportens hovedresultater.

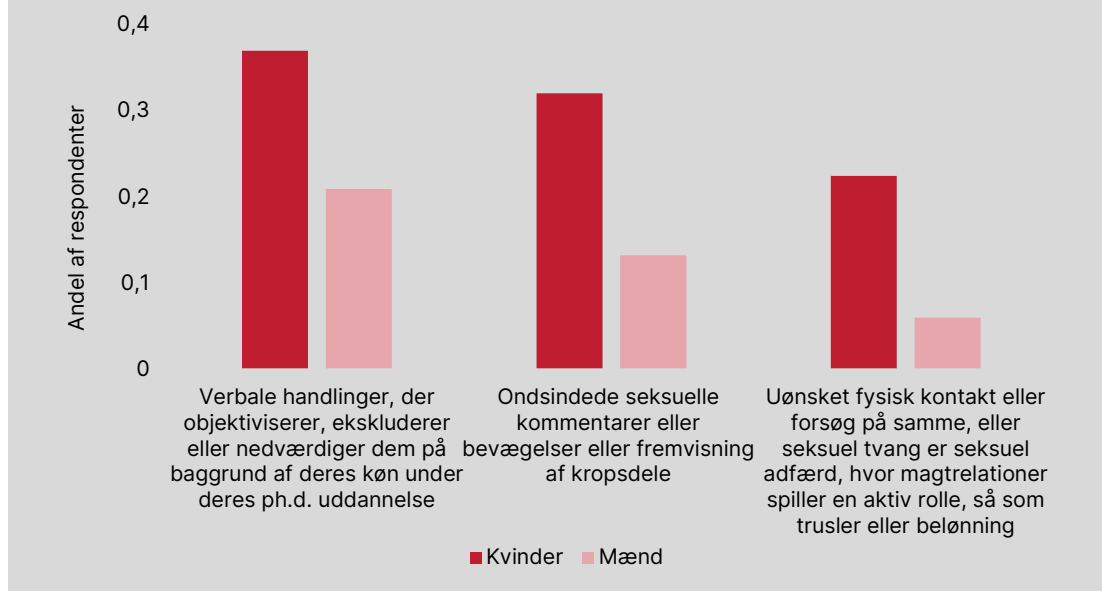
Oplevelser med sexistiske hændelser er udbredt blandt danske ph.d.-studerende

Figur 1 viser omfanget af sexistiske hændelser fordelt på tre typer af oplevelser for mænd og kvinder. Inden for disse kategorier er der væsentlig variation i både type og frekvens af oplevelser. Af figuren fremgår det, at:

- 37 % af de kvindelige ph.d.-studerende har oplevet mindst en verbal handling, der objektiviserer, ekskluderer eller nedværdiger dem på baggrund af deres køn under deres ph.d.-uddannelse. Under denne kategori er "at nogen har talt nedsættende om kvinder/mænd på en måde, som var uønsket eller ubehagelig" det mest udbredte. 34 % af kvinder har oplevet dette. Kategorien indeholder eksempelvis også tilfælde, hvor respondenterne har oplevet at blive nedgjort på grund af køn eller seksualitet.
- 32 % rapporterer at have oplevet mindst én ondsindet seksuel kommentar, bevægelser eller blottelser. Under denne kategori er "uønskede seksuelle kommentarer om fx din krop, tøj eller livsstil" det mest udbredte. 22 % af kvinder har oplevet dette.
- 23 % har oplevet adfærd, der indbefatter uønsket fysisk kontakt eller forsøg på samme eller seksuel tvang og anden seksuel adfærd, hvor

magtrelationer spiller en aktiv rolle, såsom trusler eller belønning. Under denne kategori er "uønsket fysisk kontakt med seksuelle undertoner, fx klap, kys eller omfavnelse" det mest udbredte. 14 % af kvinder har oplevet dette. Kategorien indeholder dog også tilfælde af forsøg på voldtægt eller faktisk voldtægt.

Figur 1. Andelen af respondenter, der har oplevet mindst en sexistisk hændelse i løbet af deres ph.d.-uddannelse fordelt på type af hændelse

Anm: Resultater fra spørgeskema (21 items om sexistiske hændelser) sendt til alle, der påbegyndte en ph.d.-uddannelse mellem 2010 og 2018, og som kan kontaktes ved brug af cpr-oplysninger (15.040 personer). 5.587 personer besvarede spørgeskemaet (35 %). Der er ikke væsentlig selektion ind i besvarelser på tværs af en lang række observerbare karakteristika. Besvarelser på item-niveau fremgår af rapporten.

Kilde: VIVE.

Mænd rapporterer ligeledes at have oplevet sexistiske hændelser under deres ph.d.-uddannelse. Omfanget er dog væsentligt mindre end hos kvinder, jf. Figur 1.

Ikke alle ph.d.-studerende er lige udsatte for sexistiske hændelser. Unge, personer uden børn, biseksuelle og internationale studerende har eksempelvis en særlig høj sandsynlighed for at have oplevet sexistiske hændelser. I modsætning hertil lader det ikke til, at sundhedstilstand året før start på ph.d.-studie havde en væsentlig betydning for sandsynligheden for at opleve sexistiske hændelser.

Kvindelige ph.d.-studerende oplever, at arbejdspladserne er markant mindre støttende, når det kommer til forebyggelse og håndtering af sexistiske hændelser end mandlige ph.d.-studerende. De hyppigste oplevelser er, at arbejdspladsen 1) ikke tog ikke proaktive skridt for at forhindre uønsket seksuel adfærd eller anden nedværdigende adfærd på baggrund af køn, og 2) gjorde det

svært at anmelde uønsket seksuel adfærd eller anden nedværdigende adfærd på baggrund af køn.

Sexistiske hændelser opleves oftest i en social og uformel kontekst, og handlingerne bliver oftest udført af en kollega med mere anciennitet, en leder eller en vejleder.

Arbejdspladser med lav andel kvindelige fastansatte har flere sexistiske hændelser

Oplevelser med sexistiske hændelser finder sted i miljøer på tværs af fag og institutter, men der er bemærkelsesværdig variation i hyppigheden, bl.a. viser analyserne, at:

- Køns sammensætningen på arbejdspladsen (defineret ud fra det fysiske arbejdssted) lader til at have betydning for andelen, der oplever sexistiske hændelser. Fagmiljøer med en høj andel kvinder blandt de fastansatte forskere er karakteriseret ved et lavere niveau af sexistiske hændelser blandt kvindelige ph.d.-studerende og et højere niveau blandt mandlige ph.d.-studerende.
- Konkurrenceniveauet på arbejdspladsen lader til at være mindre afgørende. Resultaterne viser ingen indikation af en sammenhæng mellem konkurrenceniveauet på arbejdspladsen og niveauet af sexistiske hændelser.
- Analysen viser desuden, at arbejdspladser, der er karakteriseret ved et højt niveau af general uhøflig og upassende adfærd, også har en større andel, der har oplevelser med sexistiske hændelser.

Sexistiske hændelser har betydning for mental sundhed

Ph.d.-studerende, der oplever sexistiske hændelser, har et højere forbrug af sundhedsydelser (bl.a. brug af psykofarmaka) og har et højere niveau af langtidssygemeldinger i slutningen af deres ph.d.-uddannelse.

Kvindelige ph.d.-studerende fastholdes i mindre grad på universiteterne

Kvinder, der begyndte deres ph.d.-uddannelse i et fagmiljø med et relativt højt niveau af sexistiske hændelser, har en mindre sandsynlighed for at forblive i en forskerstilling på universiteterne efter afsluttet ph.d.-uddannelse end andre kvinder. Det samme gør sig ikke gældende for mænd.

Konkrete beregninger for kvindelige ph.d.-studerende det år, de modtager deres ph.d.-grad, indikerer, at en ændring i graden af sexistiske hændelser i fagmiljøet fra den højeste fjerdedel til den laveste fjerdedel i fordelingen på tværs

af fagmiljø vil medføre 6,5 procentpoint højere sandsynlighed for at forblive i et forskerjob på et universitet.

En anden måde at illustrere disse tal på er, at sandsynligheden for, at en kvindelig ph.d.-studerende forbliver i et forskerjob på et universitet det år, hvor hun modtager sin ph.d.-grad, er 14 procentpoint højere, hvis andelen, der har oplevet sexistiske hændelser i fagmiljøet, falder fra over 3 ud af 4 til under 1 ud af 4.

Resultatet for kvinder er drevet af fagmiljøer med et højt niveau af ondsindede seksuelle kommentarer, bevægelser eller blottelser. Denne sammenhæng observeres ikke i fagmiljøer præget af andre typer af sexistiske hændelser såsom et højt niveau af verbale handlinger, der objektiviserer, ekskluderer eller nedværdiger kvinder på baggrund af deres køn.

De kvindelige ph.d.-studerende oplever fire hovedformer for sexisme

- *Hverdagssexisme og subtil sexisme*, som kommer til udtryk i mønstre for kommunikation og interaktion, eksempelvis at mænd får mere taletid, og deres arbejde mødes med mere respekt og anerkendelse.
- *Velmenende sexisme*, hvor tilsyneladende gode intentioner om at skåne kvinder, fx af hensyn til deres omsorgsrolle som mor, betyder, at de går glip af krævende arbejdsopgaver, som kunne give dem mulighed for at demonstrere kompetencer og præstere godt.
- *Kønsbaseret forskelsbehandling*, fx at kvinder står for mere akademisk servicearbejde, eller at mandlige ansøgere bliver foretrukket, fordi man er bekymret for, at kvinder skal på barsel.
- *Fjendtlig sexisme og sexchikane*, der omfatter eksplicitte og grove hændelser af enten verbal eller kropslig karakter.

De kvindelige ph.d.-studerende håndterer sexisme med både offensive og resignerende strategier

Kvinderne håndterer de forskellige former for sexisme med offensive strategier, hvor de aktivt protesterer og gør opmærksom på sexismen, samt resignerende strategier, hvor de trækker sig fra de sammenhænge, hvor de oplever sexisme. På det individuelle plan er begge strategier omkostningsfulde og kan reducere kvindernes chance for succesfuldt at fortsætte i en forskerkarriere. På kollegialt niveau oplever nogle af kvinderne opbakning til at sige fra over for sexisme, mens andre oplever mangel på samme. På institutionelt niveau er der et ledelsesmæssigt ansvar, men de få kvinder i undersøgelsen, der har erfaringer med grovere hændelser, har oplevet svigt i det system, som skal håndtere sexismen.

Støtte, opmuntring og sparring har betydning for de kvindelige ph.d.-studerendes fremtidsovervejelser

Undersøgelsen finder fem faktorer, der af kvinderne beskrives som centrale i deres overvejelser om, hvorvidt de skal blive på universiteterne og forfølge en forskerkarriere eller hellere skal forlade akademien:

- Arbejdsmiljø
- Løn
- Ansættelsesforhold: prekære vs. faste stillinger
- Mobilitetskrav: krav om udlandsophold i forbindelse med postdocs
- Krav, prestige og frihed.

Støtte til at blive i form af opmuntring, kvalificeret sparring og tilbud om postdoc-stillinger er afgørende for de, der bliver. Blandt barrierer for at blive er manglende støtte og for nogle også mobilitetskravet, der ofte er knyttet til en postdoc-stilling. Endelig er der også stærke 'pull'-faktorer i kraft af, at nogle kvinder har mulighed for bedre løn, arbejdsvilkår og arbejdsmiljø uden for universiteterne.

Fakta om rapportens datagrundlag

Et spørgeskema blev sendt online til alle, der påbegyndte en ph.d.-uddannelse mellem 2010 og 2018, og som kunne kontaktes ved brug af cpr-oplysninger (15.040 personer). 5.155 personer besvarede spørgeskemaet (34,5 %). Der er ikke væsentlig selektion ind i besvarelser på tværs af en lang række observerbare karakteristika (se Bilag 5). De kvantitative analyser er baseret på en sammenkobling af spørgeskemadata og registerdata.

De kvalitative analyser er baseret på en kombination af data indsamlet via fokusgrupper (af 2 timers varighed med 3-4 deltagere), dagbøger med refleksionsnotater, individuelle interviews og geninterviews gennemført 9-10 måneder efter første interview. VIVE rekrutterede 15 kvindelige ph.d.-studerende i sidste del af deres ph.d.-projekt til den kvalitative undersøgelse.

Sexisme og karriereforløb på danske universiteter

VIVE/2024

HR_P-NR 302009

From: Keld Thorgård
Sent: Wed, 24 Apr 2024 08:19:56 +0200
To:
Subject: Medarbejderinformation, Institut for Kultur og Læring (Dansk Version)
Attachments: PP medarbejdermøder marts 2024 på IKL.pptx

Kære medarbejdere ved Institut for Kultur og Læring

Så kom de første udmeldinger vedrørende kandidatreformen. Derfor dette længere indledende afsnit med noget rammesætning.

Den dimensionering, der er en dimension i kandidatreformen (og hvor mere følger over de kommende måneder), er faldet på plads, og blev offentliggjort i fredags. Det lyder jo umiddelbart meget voldsomt med en reduktion på 12.5% i reduktionsprocent fra 2025-2029 på AAU. Men tallene er beregnet med afsæt i den gennemsnitlige tilgang fra 2018-2022. Og som vi jo har været omkring af mange omgange, så er vores hovedudfordring på instituttet, at vi inden for de seneste år har fået for få ansøgere til vores BA-uddannelser. Vi er således langt fra at optage det antal studerende, som vi rent faktisk må på nuværende tidspunkt. Så man kan begræde, at der samlet set dimensioneres i sektoren og på AAU, men for instituttet er hovedudfordringen stadig den beskedne søgning til vores BA-uddannelser.

Der er en række initiativer i gang i studiestrengen for at styrke rekrutteringen og bl.a. få etableret mere direkte interaktioner med potentielle ansøgere. Men det kan ikke stå alene. Søgemønstrene hos de unge og de relativt små ungdomsårgange i Nordjylland gør, at der fortsat skal arbejdes med at styrke andre aktiviteter end dagstudierne. Og særligt udviklingen af korte kurser i tæt samarbejde med eksterne aktører samt hjemtaget på eksternt finansierede forskningsprojekter. Dagstudierne er selvfølgelig stadig helt afgørende for vores virke, men vi bevæger os gradvist i en retning, hvor flere af vores aktiviteter vil være EVU og eksternt finansierede forskningsprojekter.

For at understøtte arbejdet med udvikling af korte kurser har vi udviklet noget materiale om formater, økonomi og opmærksomhedspunkter. Dette materiale kan være udgangspunkt for dialoger i forskningsgrupperne.

I forhold til arbejdet med eksternt finansierede projekter er der jo virkelig gang i mange ting i grupperne. Vi har netop haft møder med forskningsgruppelederne for at gennemgå projekter, ansøgningsideer og lignende. Vi har drøftet nye muligheder og særlige indsatser vedrørende projektudvikling. Det har endnu engang været nyttigt, og det er opmuntrende, at der er så meget fokus på projektudvikling i grupperne.

Vi vil i den kommende tid endvidere afholde møder med miljøer, som i særlig grad er blevet ramt af fald i studenteroptag med henblik på at drøfte ideer til tiltag, der kan bringes i spil, når undervisningsopgaverne bliver færre.

Det kan godt være, de studerende tøver med at søge vores BA-uddannelser, men der er brug for vores fagligheder og vores analyser i omverdenen, og vi må vedblive med at udvikle projekter og aktiviteter med eksterne aktører, som giver os mulighed for at bringe vores fagligheder i spil.

Nedenfor information om:

1.Uddannelsesområdet

– **1.1.Semester-VIP**

– **1.2.G-AI**

2.Sexisme og ph.d.-forløb

3.Administrationen er på heldagsseminar 2. maj 2024

4.Sommerarrangementer

1.Uddannelsesområdet

1.1.Semester-VIP

De nye studienævn er kommet godt i gang, både i studienævnene og i de nye uddannelsesråd (som holder møder på den enkelte uddannelse og arbejder med lokale forhold på uddannelsen).

I forbindelse med etableringen af de nye studienævn/uddannelsesråd er det besluttet, at der på alle uddannelser skal være en semester-VIP tilknyttet alle semestre. Mange har allerede noget, der minder om det, men vi vil gerne sikre os, at det er tilfældet alle steder. Det har stor betydning for studiemiljøet. Semester-VIP'en har som funktion:

- At være den, studerende på et givent semester kan henvende sig til i tilfælde af spørgsmål/udfordringer, som ikke er knyttet til undervisningen på et specifikt modul.
- I forbindelse med planlægningen af undervisningen på semesteret indkalder semester-VIP til møde i undervisergruppen, så valg af litteratur etc. koordineres på tværs af semesterets moduler.
- Semester-VIP introducerer studerende til semesteret, herunder studieaktivitetsmodellen.
- Semester-VIP evaluerer semesteret.
- Semester-VIP deltager på de 2 uddannelsesrådsmøder, der afholdes pr semester.

Derudover kan semester-VIP hvor relevant stå for andre opgaver på semesteret, men ovenstående er basisopgaverne. Den samme person kan godt være semester-VIP for mere end et semester af gangen.

1.2.Generativ AI

Som vi også fortalte på sidste medarbejdermøde, er der igangsat en proces fra centralt hold, hvor alle uddannelser skal genbesøge deres studieordning med henblik på at forholde sig til, om der er brug for ændringer i lyset af generativ AI. I den forbindelse er det indlysende, at der vil være brug for ændringer i forhold til udprøvning. På et andet niveau er det mindst lige så relevant, at uddannelserne via dialog med omverdenen forholder sig til, hvad generativ AI har af betydning for, hvilke opgaver vores dimittender kommer til at arbejde med, og hvad disse forskydninger betyder for forståelsen af vores fag og faglighed.

I første omgang er opgaven, at alle uddannelser (dagsstudier) på AAU via to runder, en før og en efter sommerferien, skal indrapportere, hvilke tiltag, der adresserer generativ AI, uddannelserne her og nu vil have skrevet ind i deres studieordninger. EVU-området får lov til at nøjes med en runde.

For at kvalificere vores tanker om det, var Birgitte Egeskov Jensen fra CDUL forbi mandag d. 22. april. Hun afholdt en workshop for uddannelsesstrengen, som skulle inspirere og kvalificere til de dialoger, der skal være på de enkelte uddannelser. Der vil stadig være mange spørgsmål, som skal afklares lokalt, men vi arbejder på det. I den forbindelse vil den videre proces forløbe sådan, at uddannelseskoordinatorerne ude på den enkelte uddannelse igangsætter dialoger om G-AI ift såvel udprøvning som indhold af uddannelserne. Her har vi alle en opgave med at bidrage så godt som muligt til diskussionerne og overvejelserne. For at sikre et minimum af fælles forståelse vil vi derfor bede jer tage AAU's micro om G-AI senest den 6. maj.

<https://www.micro.aau.dk/available-aau-micros/introduction-to-generative-ai-chatgpt>

Hele processen skal være afsluttet, sådan at ændringer kan skrives ind i uddannelsernes studieordninger i løbet af oktober.

2.Sexisme og ph.d.-forløb

Mange af jer har sikkert set VIVE's (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) rapport 'Sexisme og karriereforløb på danske universiteter' (Se bl.a. AAU Update 3. april 2024) [Hver tredje kvindelige ph.d.-studerende oplever sexisme - Aalborg Universitet \(aau.dk\)](#)

Det er en nedslående rapport med al for mange og virkelig problematiske eksempler på, at danske ph.d.-studerende oplever sexisme. Sådan skal det ikke være. Selvom det ikke er hos os, det ser værst ud, peger undersøgelsen på, at vi skal have en særlig opmærksomhed på det. Hvis man oplever sexistiske hændelser, vil vi opfordre til, at man kontakter sin nærmeste leder eller ens tillidsrepræsentant eller AMiU-repræsentant. Dette gælder i forhold til sexisme og generelt i forhold til krænkende adfærd. Institutet skal være en tryk og sikker arbejdsplads at være på.

Meget kan bemærkes i rapporten. Fx bør der være fokus på mere uformelle sammenhænge. En lang række af de hændelser, der nævnes i rapporten, foregår ved konferencer, ved middage, sammenkomster og lignende. Der er tale om et generelt billede i sektoren, men det er alligevel en anledning til også hos os at gribe fat i det. Også ved mere uformelle arrangementer skal der være trygge og ordentlige rammer.

På instituttet arbejder vi med rapporten i SU og AMiU, og vi har bl.a. inviteret ph.d.-skoleleder Henrik Halkier og ph.d.-programleder Annette Rasmussen for at drøfte indsatser.

3.Administrationen er på heldagsseminar 2. maj 2024

Den 2. maj deltager institutadministrationen i heldagsseminar. Det betyder, at medarbejderne er ude af huset og ikke vil være at træffe denne dag.

4.Sommerarrangementer

Tirsdag den 4. juni arrangerer Institutet et fagligt sommerarrangement i Aalborg. I Sydhavn arrangerer instituttet 'is-bod' og lidt at drikke den 6. juni. Vi vil ved de to arrangementer have en hyggelig stund og ønske hinanden god sommer. Mere information følger. Vi håber på godt vejr.

Invitationer med program sendes ud via aktivitetskalenderen, men reserver gerne datoen allerede nu. Vi håber, at mange har lyst til at deltage i arrangementerne.

Mange hilsner på institutledelsens vegne
Keld

AALBORG UNIVERSITET

Keld Thorgård
Institut for Kultur og Læring
Institutleder

T: +45 9940 9780 Mobil +45 6196 7072 | Email: kt@ikl.aau.dk |

Aalborg Universitet | Kroghstræde 3, lokale 3.219 | 9220 Aalborg Ø |

Punkt 5: Studiemiljø

Keld orienterer og laver nedslag pba. den årlige, aggregerede rapport om studiemiljøet. Rådet drøfter opmærksomhedspunkter.

Punkt 6: Kandidatreform - udmeldinger vedr. dimensionering jf. medarbejderinformation d. 24.04.24

De første udmeldinger vedrørende kandidatreformen og dimensioneringer er kommet. Selvom der ikke er så meget nyt ud over de tal, der er meldt ud, vil der på mødet være mulighed for en drøftelse af udmeldingerne.

Bilag:

- [Udmøntning af sektordimensionering på universiteterne, 19.04.24 \(UFM\)](#)
- Medarbejderinformation, Institut for Kultur og Læring, 24.04.24

Udmøntning af sektordimensionering på universiteterne

19. april 2024

Med universitetsreformen fra juni 2023 blev det besluttet, at de akademiske bacheloruddannelser skal dimensioneres for at skabe en bedre balance i optaget til de videregående uddannelser. Nu er udmøntningen på plads for perioden 2025-2029.

Med *Aftale om rammerne for Reform af universitetsuddannelserne i Danmark* blev forligspartierne i sommeren 2023 enige om at reducere tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser på universiteterne fra 2025. Forligspartierne var samtidig enige om, at dimensioneringen løbende hvert femte år tilpasses på baggrund af den demografiske udvikling, således at antallet af uddannelsespladser fremover følger udviklingen i antallet af unge.

Sektordimensioneringen udgør på den baggrund ca. 10 pct. i den første dimensioneringsperiode fra 2025-2029 sammenlignet med den gennemsnitlige tilgang i perioden 2018-2022.

Formålet med sektordimensioneringen er at skabe en bedre balance i optaget af studerende til de videregående uddannelser med henblik på, at flere i fremtiden søger mod professions- og erhvervsuddannelserne, herunder de største uddannelser på velfærdsområdet.

› **Læs forligsaftalen (pdf) (<https://ufm.dk/lovstof/politiske-aftaler/aftale-om-reform-af-universitetsuddannelserne-i-danmark>)**

Universitetsforligskredsen valgte i sommeren 2023 at nedsætte et Kandidatudvalg med repræsentanter fra både universiteterne og de studerende. Udvalget fik blandt andet til opgave at bidrage til udformningen af det nye kandidatlandskab, herunder give input til fastsættelsen af sektordimensioneringen.

› **Læs Kandidatudvalgets kommissorium (pdf) (<https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2023/filer/forligstillæg-om-et-kommissorium-for-et-nyt-kandidatudvalg.pdf>)**

Universitetsforligskredsen er nu – blandt andet på baggrund af input fra Kandidatudvalget – enige om en fordeling af sektordimensioneringen mellem universiteterne for dimensioneringsperioden 2025-2029.

Forligskredsen har særligt lagt vægt på, at sektordimensioneringen fordeles mellem universiteterne på en måde, så den tager højde for uddannelsernes dimittendledighed, og at der fortsat skal være et udbud af uddannelser i hele landet. Forligskredsen har desuden lagt vægt på, at der tages højde for, i hvilket omfang det enkelte universitet berøres af både sektordimensioneringen og omlægningen til nye kandidatuddannelser, samt at universiteterne i deres implementering af dimensioneringen har mulighed for at tage hensyn til blandt andet små fag, herunder sprogfag og tilknyttede forskningsmiljøer.

Forligspartierne er desuden enige om hvert femte år at tage stilling til udmøntningen af sektordimensioneringen, herunder om fordelingen af sektordimensionering mellem universiteterne skal justeres.

- › **Læs om udmøntningen af sektordimensionering i perioden 2025-2029 (pdf)**
(<https://ufm.dk/aktuelt/nyheder/2024/filer/udmontning-af-sektordimensionering-i-perioden-2025-2029.pdf>)

Baggrunden for fordelingen af sektordimensioneringen er nærmere beskrevet i et baggrundsnotat om fordeling af sektordimensionering.

- › **Læs baggrundsnotat om fordeling af sektordimensionering (pdf)**
(<https://ufm.dk/aktuelt/nyheder/2024/filer/baggrundsnotat-om-fordeling-af-sektordimensionering.pdf>)

For yderligere oplysninger:

Pressehenvendelser kan rettes til Uddannelses- og Forskningsministeriets pressetelefon: 7231 8181 eller mail: presse@ufm.dk

[Udskriv denne side](#)

From: Keld Thorgård
Sent: Wed, 24 Apr 2024 08:19:56 +0200
To:
Subject: Medarbejderinformation, Institut for Kultur og Læring (Dansk Version)
Attachments: PP medarbejdermøder marts 2024 på IKL.pptx

Kære medarbejdere ved Institut for Kultur og Læring

Så kom de første udmeldinger vedrørende kandidatreformen. Derfor dette længere indledende afsnit med noget rammesætning.

Den dimensionering, der er en dimension i kandidatreformen (og hvor mere følger over de kommende måneder), er faldet på plads, og blev offentliggjort i fredags. Det lyder jo umiddelbart meget voldsomt med en reduktion på 12.5% i reduktionsprocent fra 2025-2029 på AAU. Men tallene er beregnet med afsæt i den gennemsnitlige tilgang fra 2018-2022. Og som vi jo har været omkring af mange omgange, så er vores hovedudfordring på instituttet, at vi inden for de seneste år har fået for få ansøgere til vores BA-uddannelser. Vi er således langt fra at optage det antal studerende, som vi rent faktisk må på nuværende tidspunkt. Så man kan begræde, at der samlet set dimensioneres i sektoren og på AAU, men for instituttet er hovedudfordringen stadig den beskedne søgning til vores BA-uddannelser.

Der er en række initiativer i gang i studiestrengen for at styrke rekrutteringen og bl.a. få etableret mere direkte interaktioner med potentielle ansøgere. Men det kan ikke stå alene. Søgemønstrene hos de unge og de relativt små ungdomsårgange i Nordjylland gør, at der fortsat skal arbejdes med at styrke andre aktiviteter end dagstudierne. Og særligt udviklingen af korte kurser i tæt samarbejde med eksterne aktører samt hjemtaget på eksternt finansierede forskningsprojekter. Dagstudierne er selvfølgelig stadig helt afgørende for vores virke, men vi bevæger os gradvist i en retning, hvor flere af vores aktiviteter vil være EVU og eksternt finansierede forskningsprojekter.

For at understøtte arbejdet med udvikling af korte kurser har vi udviklet noget materiale om formater, økonomi og opmærksomhedspunkter. Dette materiale kan være udgangspunkt for dialoger i forskningsgrupperne.

I forhold til arbejdet med eksternt finansierede projekter er der jo virkelig gang i mange ting i grupperne. Vi har netop haft møder med forskningsgruppelederne for at gennemgå projekter, ansøgningsideer og lignende. Vi har drøftet nye muligheder og særlige indsatser vedrørende projektudvikling. Det har endnu engang været nyttigt, og det er opmuntrende, at der er så meget fokus på projektudvikling i grupperne.

Vi vil i den kommende tid endvidere afholde møder med miljøer, som i særlig grad er blevet ramt af fald i studenteroptag med henblik på at drøfte ideer til tiltag, der kan bringes i spil, når undervisningsopgaverne bliver færre.

Det kan godt være, de studerende tøver med at søge vores BA-uddannelser, men der er brug for vores fagligheder og vores analyser i omverdenen, og vi må vedblive med at udvikle projekter og aktiviteter med eksterne aktører, som giver os mulighed for at bringe vores fagligheder i spil.

Nedenfor information om:

1.Uddannelsesområdet

– **1.1.Semester-VIP**

– **1.2.G-AI**

2.Sexisme og ph.d.-forløb

3.Administrationen er på heldagsseminar 2. maj 2024

4.Sommerarrangementer

1.Uddannelsesområdet

1.1.Semester-VIP

De nye studienævn er kommet godt i gang, både i studienævnene og i de nye uddannelsesråd (som holder møder på den enkelte uddannelse og arbejder med lokale forhold på uddannelsen).

I forbindelse med etableringen af de nye studienævn/uddannelsesråd er det besluttet, at der på alle uddannelser skal være en semester-VIP tilknyttet alle semestre. Mange har allerede noget, der minder om det, men vi vil gerne sikre os, at det er tilfældet alle steder. Det har stor betydning for studiemiljøet. Semester-VIP'en har som funktion:

- At være den, studerende på et givent semester kan henvende sig til i tilfælde af spørgsmål/udfordringer, som ikke er knyttet til undervisningen på et specifikt modul.
- I forbindelse med planlægningen af undervisningen på semesteret indkalder semester-VIP til møde i undervisergruppen, så valg af litteratur etc. koordineres på tværs af semesterets moduler.
- Semester-VIP introducerer studerende til semesteret, herunder studieaktivitetsmodellen.
- Semester-VIP evaluerer semesteret.
- Semester-VIP deltager på de 2 uddannelsesrådsmøder, der afholdes pr semester.

Derudover kan semester-VIP hvor relevant stå for andre opgaver på semesteret, men ovenstående er basisopgaverne. Den samme person kan godt være semester-VIP for mere end et semester af gangen.

1.2.Generativ AI

Som vi også fortalte på sidste medarbejdermøde, er der igangsat en proces fra centralt hold, hvor alle uddannelser skal genbesøge deres studieordning med henblik på at forholde sig til, om der er brug for ændringer i lyset af generativ AI. I den forbindelse er det indlysende, at der vil være brug for ændringer i forhold til udprøvning. På et andet niveau er det mindst lige så relevant, at uddannelserne via dialog med omverdenen forholder sig til, hvad generativ AI har af betydning for, hvilke opgaver vores dimittender kommer til at arbejde med, og hvad disse forskydninger betyder for forståelsen af vores fag og faglighed.

I første omgang er opgaven, at alle uddannelser (dagsstudier) på AAU via to runder, en før og en efter sommerferien, skal indrapportere, hvilke tiltag, der adresserer generativ AI, uddannelserne her og nu vil have skrevet ind i deres studieordninger. EVU-området får lov til at nøjes med en runde.

For at kvalificere vores tanker om det, var Birgitte Egeskov Jensen fra CDUL forbi mandag d. 22. april. Hun afholdt en workshop for uddannelsesstrengen, som skulle inspirere og kvalificere til de dialoger, der skal være på de enkelte uddannelser. Der vil stadig være mange spørgsmål, som skal afklares lokalt, men vi arbejder på det. I den forbindelse vil den videre proces forløbe sådan, at uddannelseskoordinatorerne ude på den enkelte uddannelse igangsætter dialoger om G-AI ift såvel udprøvning som indhold af uddannelserne. Her har vi alle en opgave med at bidrage så godt som muligt til diskussionerne og overvejelserne. For at sikre et minimum af fælles forståelse vil vi derfor bede jer tage AAU's micro om G-AI senest den 6. maj.

<https://www.micro.aau.dk/available-aau-micros/introduction-to-generative-ai-chatgpt>

Hele processen skal være afsluttet, sådan at ændringer kan skrives ind i uddannelsernes studieordninger i løbet af oktober.

2.Sexisme og ph.d.-forløb

Mange af jer har sikkert set VIVE's (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) rapport 'Sexisme og karriereforløb på danske universiteter' (Se bl.a. AAU Update 3. april 2024) [Hver tredje kvindelige ph.d.-studerende oplever sexisme - Aalborg Universitet \(aau.dk\)](#)

Det er en nedslående rapport med al for mange og virkeligt problematiske eksempler på, at danske ph.d.-studerende oplever sexisme. Sådan skal det ikke være. Selvom det ikke er hos os, det ser værst ud, peger undersøgelsen på, at vi skal have en særlig opmærksomhed på det. Hvis man oplever sexistiske hændelser, vil vi opfordre til, at man kontakter sin nærmeste leder eller ens tillidsrepræsentant eller AMiU-repræsentant. Dette gælder i forhold til sexisme og generelt i forhold til krænkende adfærd. Instituttet skal være en tryk og sikker arbejdsplads at være på.

Meget kan bemærkes i rapporten. Fx bør der være fokus på mere uformelle sammenhænge. En lang række af de hændelser, der nævnes i rapporten, foregår ved konferencer, ved middage, sammenkomster og lignende. Der er tale om et generelt billede i sektoren, men det er alligevel en anledning til også hos os at gribe fat i det. Også ved mere uformelle arrangementer skal der være trygge og ordentlige rammer.

På instituttet arbejder vi med rapporten i SU og AMiU, og vi har bl.a. inviteret ph.d.-skoleleder Henrik Halkier og ph.d.-programleder Annette Rasmussen for at drøfte indsatser.

3.Administrationen er på heldagsseminar 2. maj 2024

Den 2. maj deltager institutadministrationen i heldagsseminar. Det betyder, at medarbejderne er ude af huset og ikke vil være at træffe denne dag.

4.Sommerarrangementer

Tirsdag den 4. juni arrangerer Instituttet et fagligt sommerarrangement i Aalborg. I Sydhavn arrangerer instituttet 'is-bod' og lidt at drikke den 6. juni. Vi vil ved de to arrangementer have en hyggelig stund og ønske hinanden god sommer. Mere information følger. Vi håber på godt vejr.

Invitationer med program sendes ud via aktivitetskalenderen, men reserver gerne datoen allerede nu. Vi håber, at mange har lyst til at deltage i arrangementerne.

Mange hilsner på institutledelsens vegne
Keld

AALBORG UNIVERSITET

Keld Thorgård
Institut for Kultur og Læring
Institutleder

T: +45 9940 9780 Mobil +45 6196 7072 | Email: kt@ikl.aau.dk |

Aalborg Universitet | Kroghstræde 3, lokale 3.219 | 9220 Aalborg Ø |

Punkt 7: Status vedrørende forskningsindikator og OA

Indledningsvist opridses hovedlinjerne for AAUs forskningsindikator og de elementer, der indgår samt vægtningen af dem ift. hinanden. Desuden orienteres rådet om, hvordan instituttet hidtil har arbejdet med indikatoren, herunder Open Access, og hvilke tiltag, der er planlagt.

Der ønskes en drøftelse af dette arbejde samt input til evt. yderligere understøttelse på instituttet i arbejdet med indikatorens elementer.

Bilag:

- [Guide AAU Forskningsindikator](#)

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Guide AAU Forskningsindikator

Guide to AAU Research Indikator

Bjerg Bennike, Kathrine; Larsen, Birger; Stehouwer Øgaard, Lotte; Melchiorson, Poul Meier

DOI (link to publication from Publisher):
[10.54337/aau524581650](https://doi.org/10.54337/aau524581650)

Creative Commons License
CC BY 4.0

Publication date:
2023

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Bjerg Bennike, K., Larsen, B., Stehouwer Øgaard, L., (TRANS.), & Melchiorson, P. M. (2023). *Guide AAU Forskningsindikator: Guide to AAU Research Indikator*. Aalborg Universitet.
<https://doi.org/10.54337/aau524581650>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

AALBORG UNIVERSITET

AAU FORSKNINGSINDIKATOR

Til fremme af AAU's videnskabelige publicering og impact,

Samarbejde, Synlighed og Åbenhed

Guide til anvendelse af AAU Forskningsindikatoren

Udvalget for udvikling af ny forskningsindikator på Aalborg Universitet

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	3
AAU'S NYE FORSKNINGSINDIKATOR	4
HVORDAN KAN DU SOM FORSKER BRUGE DEN NYE FORSKNINGSINDIKATOR	5
AAU Forskningsindikator bygger på to principper	6
to vigtige metrikker i forskningsanalyse	8
VIDENSKABELIG PUBLICERING (DEL A)	9
Når du skal vælge tidsskrift, serie eller forlag.....	9
Foreslå nyt tidsskrift, en bogserie eller et forlag.....	10
Hvorfor er det vigtigt med en autoritetsliste?.....	10
Hvordan udregnes point?	10
Gennemslagskraft for artikler.....	11
Den feltvægtede citationsmetrik for pointudregning (FWCI).....	11
Hvorfor anvendes Scopus som citationsdatabase?.....	12
Samarbejde på publikationer.....	12
SAMARBEJDE, SYNLIGHED & ÅBENHED (DEL B)	13
Samarbejde	13
Synlighed	14
Åbenhed	14
Instituttets tilgang til målaftalerne	15
Den enkelte forskers tilgang til målaftalerne	16
INDIKATOREN I PRAKSIS	17
SPØRGSMÅL	18
REFERENCER	19

FORORD

I denne guide fremhæves de vigtigste pointer fra AAU Forskningsindikatoren med et særligt anvendelsesorienteret fokus på, hvordan man som forsker på AAU kan gøre brug af indikatoren i sin publicerings- og formidlingsstrategi.

I guiden findes derfor en række anbefalinger til, hvordan man som forsker på AAU skal forholde sig til den nye AAU forskningsindikator, herunder udregning af publikationspoint og andre former for bedømmelse af publicering, gennemslagskraft og formidling samt hvilken betydning dette har for registreringer i Pure.

Selvom dette er en guide særligt målrettet forskeren er en vigtig pointe i AAU Forskningsindikatoren, at den ikke anvendes på individniveau. Det betyder i praksis, at institutterne får et samlet point, som er baseret på hele instituttets forskningsproduktion og som ikke kan opgøres ift. enkelte forskeres bidrag. Samtidig indeholder AAU Forskningsindikatoren en række nye måder at evaluere forskning på, som retter sig mod samarbejde, synlighed og åbenhed. Her er der en række pointer, som den enkelte forsker kan tage med i sit arbejde med at synliggøre sin egen forskning via sin VBN-profil blandt andet ved forskellige typer af registreringer i Pure.

Udvalget bag AAU Forskningsindikatoren og materiale til brug for formidling er nedsat af Det Strategiske Råd for Forskning og Innovation (SRFI). Udvalget er sammensat af en repræsentant fra hver af de fire fakulteter, en AAU Innovation og to repræsentanter hver fra hhv. VBN og ØA. Endelig har udvalget engageret Professor ved *Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education (Oslo)* Gunnar Sivertsen, som ekstern konsulent og som bidrager med viden og erfaringen inden for bibliometriske forskningsevalueringer.

Det er muligt at læse den fulde, detaljerede rapport her:

<https://vbn.aau.dk/da/publications/aau-forskningsindikator-til-fremme-af-aaus-videnskabelige-publice-2>

AAU'S NYE FORSKNINGSINDIKATOR

En mere helhedsorienteret tilgang

Forskningsevalueringer gennemgår i disse år en udvikling, hvor der i stigende grad inkluderes kvalitative parametre i bedømmelsen af forskning og bidrag til forskning i samspil med mere klassiske og kvantitative bibliometriske metoder som fx citationer, publikationspoint og publikationskanaler. Som en del af denne udvikling er der udformet en række vejledende dokumenter og manifeste, som forsøger at inspirere til en mere helhedsorienteret tankegang omkring forskningsevalueringer (Hicks et al. 2015; DORA 2012; Coalition for Advancing Research Assessment 2022; Johansen et al. 2021).

Et gennemgående ræsonnement i disse dokumenter er tanken omkring "responsible metrics" "ansvarlige metrikker" - en terminologi, som særligt EU anvender i deres nyeste tilgang til forskningsevalueringer fra 2022 (Coalition for Advancing Research Assessment 2022). Ved at anvende disse metrikker ønsker forskningsinstitutioner at sikre, at forskere og forskning bliver vurderet på et fair grundlag, hvor der tages højde for forskelle i forskningsdiscipliner, og som fremmer mangfoldighed i forskningsoutput og bidrag. Denne metode kan understøtte forsvarlige forskningsindikatorer.

Ved netop at inddrage flere elementer fra Agreement on Reforming Research Assessment (ARRA) og The Declaration on Research Assessment (DORA) og tage højde for forskelle mellem STEM og SSH, er AAU et foregangsuniversitet i arbejdet med at anvende mere ansvarlige metrikker til forskningsevalueringer på et velbelyst og anerkendt grundlag. Den nye AAU Forskningsindikator viser en større vifte af forskningsmæssige styrkepositioner fra de forskellige fagmiljøer på AAU ved netop at kunne inddrage anden type af dokumentation end publikationspoint og citationer.

Den nye forskningsindikator på AAU kan:

- Vise forskningsbredde og -højde
- Være internationalt genkendelig
- Have forståelse for forskelle mellem discipliner
- Anvende ansvarlige metoder/metrikker
- Vise impact
- Indgå som en del af budgetmodellen

Aalborg Universitet har underskrevet både ARRA og DORA

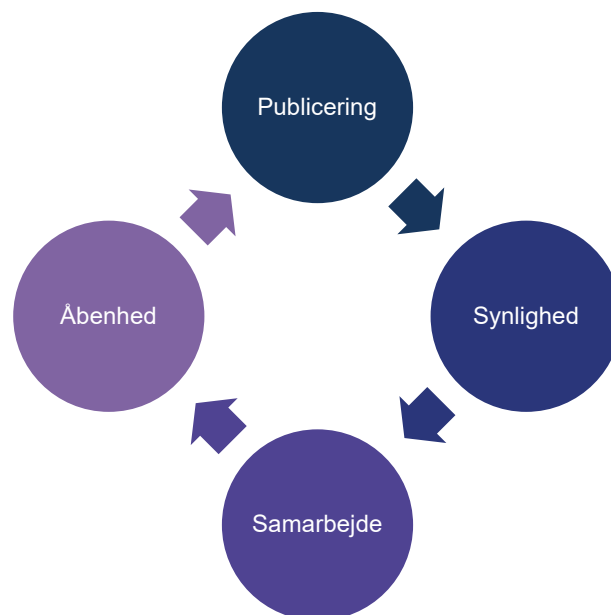
Læs mere om ARRA her: [HTTPS://COARA.EU/](https://coara.eu/)

Læs mere om DORA her: [HTTPS://SFDORA.ORG/](https://sfdora.org/)

HVORDAN KAN DU SOM FORSKER BRUGE DEN NYE FORSKNINGSINDIKATOR

Forskning foregår i forskellige faser og kommunikeres/formidles på forskellige måder. Netop derfor er det vigtigt, at forskningsevalueringer tager højde for de forskellige faser samt anerkender, at forskningsresultater ofte ender ud i publikationer af forskellige typer, men at der samtidig er et stort formidlingsarbejde forbundet med dette både før, under og efter publicering. Samtidig viser undersøgelser, at fx tidsskriftsartikler har bedre gennemslagskraft målt på citationer, hvis de er skrevet i samarbejde med andre og gerne internationale forskningsmiljøer (Schneider and Norn 2023; Uddannelses- og Forskningsministeriet 2019). Derudover sikrer samarbejde med nationale og lokale virksomheder, myndigheder, organisationer mv. at den viden som skabes på universiteterne, bliver formidlet i samfundet og anvendt i praksis. Dette underbygger AAU, som et missionsdrevet universitet og det er derfor også i tråd med AAU's strategiske arbejde, at der i den nye forskningsindikator er fokus på publicering, synlighed, samarbejde og åbenhed.

Den nye AAU Forskningsindikator giver mulighed for at vise flere typer af gennemslagskraft og forskningshøjde via inklusion af flere publikationstyper, men har også et fokus på samarbejde, synlighed og åbenhed.

Figur 1 Publiceringscyklus

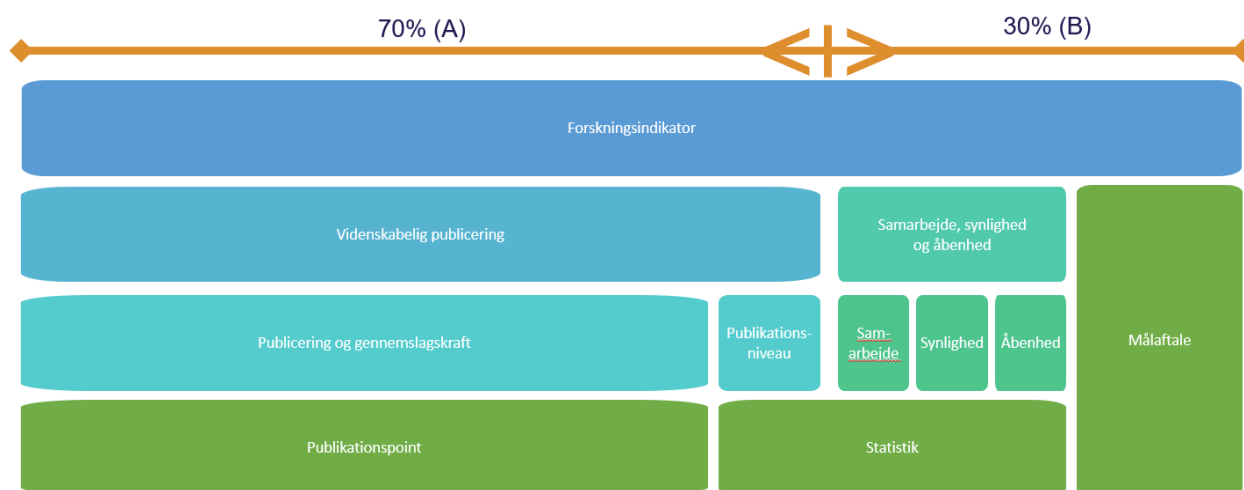
For dig som forsker ved AAU kan indikatoren derfor være med til at vise både publicering og gennemslagskraft. Samtidig kan den give et indblik i, hvordan forskere på AAU generelt samarbejder omkring publikationer, projekter mv. i relation til lokale, nationale eller internationale virksomheder. Den kan også give et indblik i, hvilke myndigheder AAU-forskere bidrager med viden til. Derudover kan AAU-indikatoren vise andre typer af formidling af forskning som fx deltagelse i debatter på sociale medier, i pressen eller bestyrelses- og fondsarbejde.

AAU FORSKNINGSINDIKATOR BYGGER PÅ TO PRINCIPPER

Selvom både DORA og ARRA lægger op til et øget fokus på open science-parametre og mere kvalitative indikatorer, er der stadig behov for klassisk bibliometri af kvantitativ karakter (det kunne fx være citationer eller publikationstyper) til at måle og vurdere forskningshøjde såvel som bredde. Den nye indikator indeholder således to dele;

- Del A omkring videnskabelig publicering, som anvender bibliometriske metrikker
- Del B, som imødekommer forskningsevaluering fra et open science-perspektiv. I del B er disse tanker omsat til tre områder: *Samarbejde, Synlighed og Åbenhed*.

Det betyder, at mens den bibliometriske del A er mere fagneutral og direkte kan understøtte universitetets interne fordeling af basismidler til forskning, kan del B være til hjælp i udformningen og opfølgningen på mere fagspecifikke forskningsstrategier på institutniveau.

Figur 2 AAU Forskningsindikator

Del A (vægtet 70 procent):

- Anvendes til udregning af publikationspoint med citationer
- Sammenlignelig mellem fagområder og institutter
- Understøttes af komplette data
- Beregnes på institut-niveau
- Internationalt genkendelige bibliometriske indikatorer

Del B (vægtet 30 procent):

- Data til målaftaler omkring samarbejde, synlighed og åbenhed
- Kan vise fagforskelle blandt institutterne herunder styrkepositioner, som ikke nødvendigvis kan afspejles i citationer eller fagfællebedømte publikationer
- Datagrundlaget er kvalitativt og der anvendes statistik og beskrivelser i formidlingen
- Udarbejdes på institutniveau
- Internationalt genkendeligt i et open science perspektiv og kompatibelt med DORA og ARRA

Del A Videnskabelig Publicering

Del A bygger på beregninger af publikationspoint og er baseret på komplette data for videnskabelig publicering fra alle fagområder og beregningen sikrer balance mellem dem. Dog er AAU Forskningsindikatoren udvidet ift. tidligere anvendte indikatorer med flere publikationstyper samt ændringer i nogle af pointsatserne for publikationsbidrag ift. tidligere anvendte modeller. Samtidig er indikatoren udviklet således, at citationer inddrages, hvor dette er muligt. Når der anvendes citationer, bliver institutternes dækningsgrad i citationsdatabasen Scopus først udregnet for at imødekomme publiceringsforskelle på tværs af institutterne. Det vil sige, at der tages højde for, at nogle institutter har en stor del af deres forskningsproduktion indekseret i Scopus, og andre har en mindre grad. Institutternes dækningsgrad er udregnet på baggrund af institutternes samlede forskningsproduktion i Pure. I AAU Forskningsindikatoren er citationer samtidig kun opgjort vægtet for hvert institut.

Del B Samarbejde, Synlighed og Åbenhed

Del B bygger på statistik og information på institutniveau omkring innovation og samarbejde, synlighed og åbenhed i forskningspraksis. Denne del af indikatoren anvender en anden type af data, som kan være mere ufuldstændige i forhold til, hvad man ønsker at måle og hvor det også kan være vanskeligt at sammenligne 1:1 mellem fagområder. Samtidig er Del B vigtig ift. at sikre, at AAU's forskningsindikator inkluderer perspektiver fra DORA (2012) og ARRA (2022) og dermed sikre, at modellen har den ønskede adfærdsændrende effekt ift. forståelse af, at forskningspublicering og forskningsgennemslagskraft kan måles via forskellige indikatorer. Afrapportering af denne del af indikatoren bliver inkluderet i de eksisterende målaftaler. For at institutterne kan få adgang til den del af puljen, som er allokeret til samarbejde, synlighed og åbenhed, kræves det, at der foreligger en af dekanatet godkendt målaftale. Da del B af indikatoren vil kræve størst omstilling ift. implementering og dermed også indsamling af data vil del A fylde 70 procent i den økonomiske fordelingsmodel, hvorimod del B vil fylde 30 procent og anvendes efter en kvalitativ vurdering af strategiarbejdet. Der er mulighed for, at fordelingen af procentsatserne mellem A og B kan justeres løbende.

TO VIGTIGE METRIKKER I FORSKNINGSANLYSE

Der er overordnet to indgangsvinkler, når det gælder udregning af gennemslagskraft ud fra et citationsperspektiv. Enten kan man vælge en artikelmetrik (se A) eller en tidsskriftsmetrik (se B). Derudover kan man vælge om metrikken skal være feltvægtet dvs. normaliseret indenfor et forskningsområde eller om den skal være ikke-normaliseret. Ved en normaliseret citationsmetrik menes der, at der tages højde for citationspraksis indenfor et givent forskningsfelt fx hyppighed på citationer

A. Field-Weighted Citation Impact (FWCI)

1. Artikel-metrik
2. Normaliseret på forskningsområde (verdens gns. 1)
3. Udtrykker artiklers synlighed/gennemslagskraft
4. Det ikke-normaliserede modstykke: *Antal citationer*

B. Source Normalized Impact Per Paper (SNIP)

1. Tidsskriftsmetrik
2. Normaliseret på forskningsområde (verdens gns. 1)
3. Udtrykker sandsynligheden for citationer i et givet tidsskrift
4. Det ikke-normaliserede modstykke: *CiteScore (Journal Impact Factor)*

I AAU Forskningsindikatoren udregnes citationer med hjælp af en feltvægtet artikelmetrik. Dette betyder, at citationerne vægtes ift. det fagfelt, som de er publiceret indenfor. Dette gøres for at have et fokus på publikationernes gennemslagskraft og ikke det tidsskrift, som de er udgivet i. Dette princip er i tråd med ARRA og DORA, hvor der ønskes et opgør med Journal Impact Factors og i stedet et fokus på artiklernes egne meritter. Det betyder ikke, at et tidsskrifts gennemslagskraft er uvæsentlig, når du som forsker skal vælge publikationskanal, da et tidsskrifts impact factor er en indikator for sandsynligheden for citationer.

VIDENSKABELIG PUBLICERING (DEL A)

Fagområder er forskellige og benytter forskellige måder at formidle forskningsresultater. Forskningsindikatoren del A anerkender en række publikationstyper – dog med forskellige vægte. For at en publikation er pointudløsende i AAU Forskningsindikatoren, skal den være fagfællebedømt og udgivet i en fagligt anerkendt kanal¹.

Dette kræves for at fastholde fokus på tidsskrifter, serier og forlags lødighed og kvalitet. Da de danske BFI-liste ikke længere bliver opdateret vil det i stedet være Den Norske Liste – også kaldet Kanalregisteret², som man skal orientere sig i. Den Norske liste har samtidig den fordel, at den inkluderer ca. dobbelt så mange kanaler, som den danske liste. Som forsker i Danmark er det også muligt at foreslå nye tidsskrifter til listen.

I modsætning til den gamle BFI-model anvender AAU Forskningsindikatoren ikke niveauer i tildeling af point. Dvs. at en publikation er pointudløsende, hvis udgivelsesstedet er på den norske liste og opfylder minimumskravene (dvs. minimum niveau 1). Der gives point ud fra basispointene i nedenstående tabel uden skelen til, hvilket niveau tidsskriftet er inddelt i på den norske liste.

Vægten udtrykkes ved antal basispoint i følgende tabel:

Publikationstyper, der tæller med i AAU Forskningsindikator	Basispoint
Tidsskriftsartikel, Konferenceartikel i tidsskrift, Letter, Review, Bidrag til bog, Bidrag til rapport, Konferenceartikel i proceeding	1
Bog, Rapport, Doktorafhandling	5
Encyklopædi-artikel, Antologi, Leder, Preprint	0,5
Patent	2

NÅR DU SKAL VÆLGE TIDSSKRIFT, SERIE ELLER FORLAG

- Find den publikationskanal, hvor du mener at din forskning bedst formidles.
- Tjek om kanalen er på listen. Den findes via følgende link:
<https://kanalregister.hkdir.no/>
- Hvis den ønskede publiceringskanal *ikke* er på den norske liste, har du mulighed for at foreslå nye tidsskrifter, bogserier eller forlag. Dette gøres via et standardiseret indberetningsskema via ovenstående link.
- Hvis du publicerer i et tidsskrift eller en bogserie, tjek da om kanalen er indekseret i citationsdatabasen Scopus.

¹ Der er visse undtagelser for fagfællebedømmelse. Dette gælder for preprint og patent, da disse typer ikke kan markeres som fagfællebedømte i Pure.

² <https://kanalregister.hkdir.no/>

FORESLÅ NYT TIDSSKRIFT, EN BOGSERIE ELLER ET FORLAG

Hvis et tidsskrift, en bogserie eller et forlag ikke findes i kanalregisteret, kan du foreslå, at denne publiceringskanal optages i registeret. Konkret skal du oprette en bruger på <https://kanalregister.hkdir.no/>. Hjemmesiden findes i både en norsk og en engelsk udgave og har beskrivelser af procedurer og kriterier for godkendelse af forslag til publiceringskanaler. Vær opmærksom på, at der er én årlig frist i efteråret for forslag til registeret. Publiceringskanaler, der foreslås efter denne frist, kommer ikke i betragtning i forhold til publikationspoint for dette udgivelsesår. Endelig status for foreslåede kanaler offentliggøres i januar året efter.

HVORFOR ER DET VIGTIGT MED EN AUTORITETSLISTE?

Tidsskriftet eller forlaget, hvor forskning publiceres, har betydning. Sandsynligheden for citationer og dermed synligheden og rækkevidden af din kommunikation af forskningsresultater varierer i stor udstrækning fra den ene publiceringskanal til den anden. Generelt udføres tilmed et stort stykke arbejde med at bedømme den faglige kvalitet af metoder og resultater beskrevet i forskningspublikationer. Der er dog også eksempler, hvor fagfællebedømmelsen ikke står mål med det, der kan forventes og er nødvendigt.

I én ende af spektret findes veldrevne tidsskrifter og forlag, der har kvalitet i kommunikation og fagfællebedømmelse. Disse publiceringskanaler er ofte kendte og anerkendte i de faglige miljøer. I den anden ende ses publikationskanaler, der på forskellig måde ikke lever op til almindelige standarder for videnskabelig publicering. Det kan være alt fra dårlig kvalitet i fagfællebedømmelse og synliggørelse af publikationerne til de såkaldte "predatory journals", der tager betaling for publicering uden at der sker andet end at du som forsker betaler og hverken får korrekt fagfællebedømmelse eller publicering af din forskning.

Netop "predatory journals" er et stigende problem i takt med at flere og flere tidsskrifter konverterer til fuld Open Access og dermed ændrer deres forretningsmodel til betaling for publicering i form af Article Processing Charge (APC) (Sivertsen 2022). Det er derfor vigtigt, at den nye AAU Forskningsindikator gør brug af en form for autoritetsliste, som kan hjælpe medvirke, at den forskning, som bliver produceret på Aalborg Universitet, også bliver udgivet i fagligt anerkendte publiceringskanaler.

"Fagligt anerkendt" betyder i denne sammenhæng at forskere med domænekendskab har vurderet, at det arbejde, der udføres i forhold til fagfællebedømmelse og kommunikation omkring udgivelser i en given kanal, lever op til gældende standarder på området. Arbejdet med at vurdere publikationskanaler foregår i flere lande, men i Norge er der en velfungerende organisering af arbejdet med lister over fagligt anerkendte kanaler – "kanalregisteret".

HVORDAN UDREGNES POINT?

Et princip i AAU Forskningsindikator er anvendelsen af ansvarlige metrikker. Det betyder i praksis, at indikatoren ikke udregner point på individniveau, men på institutniveau. Samtidig vurderes en publikation på baggrund af egne meritter fx citationer eller publikationstype. Det betyder, at AAU forskningsindikatoren ikke gør brug af fx en Journal Impact Factor eller "publication venue" direkte i pointudregningen. Dermed anvendes der ikke længere en pointgraduering ift. *hvor* en artikel er udgivet, som det fx var tilfældet med BFI-modellens niveauinddeling. Ydermere tager den nye indikator højde for diversitet i publikationstyper og formidlingsveje af forskning og forskningsresultater, hvorfor der er tilføjet flere pointgivende

publikationstyper. For del A betyder det, at publikationspoint vægtes med citationer udregnes på institutniveau. I del B arbejder instituttet strategisk med målaftaler, der retter sig mod samarbejde, synlighed og åbenhed i forhold til instituttets forskning.

GENNEMSLAGSKRAFT FOR ARTIKLER

I forskningsevaluering er det muligt at lægge vægt på kvantitet på den ene side og kvalitet på den anden. Optælling af publikationer og publikationspoint fokuserer på kvantitet. Dette giver et billede af volumen og mulighed for at følge selve produktionen af forskningsbidrag. Et andet og komplementerende fokus er kvalitet, der fx udtrykkes ved gennemslagskraft, som opnås ved at inddrage citationer i ligningen. Det skal understreges, at citationer er ét ud af mange elementer i det, der udgør forskningskvalitet. I del B af AAU Forskningsindikatoren er der netop fokus på andre og nogle af de mere kvalitative måder, hvorpå forskning kan evalueres.

I AAU Forskningsindikatoren er der opmærksomhed på både kvantitet ift. antal publikationer af forskellige typer samt på citationer, hvor dette er muligt. I praksis betyder det, at de af instituttets publikationer, som er indekseret i Scopus få tildelt en citationsvægt. Alle institutter er imidlertid ikke lige godt dækket i citationsdatabasen Scopus. For at imødekomme denne forskel er instituttets dækningsgrad i Scopus beregnet ud fra hele instituttets pointgivende forskningsproduktion (Scopus dækningsgrad = SC). Det betyder, at for institutter med høj dækningsgrad i Scopus vil citationer vægte tilsvarende højt. Omvendt vil institutter med lav dækningsgrad få vægtes citationer mindre.

Eksempel

Hvis dækningsgraden i Scopus for et institut fx er 40 procent, vil 40 procent af instituttets samlede publikationspoint blive vægtes med et citationstal og 60 procent bliver ikke vægtes.

DEN FELTVÆGTEDE CITATIONSMETRIK FOR POINTUDREGNING (FWCI)

Field-Weighted Citation Impact (*FWCI*) anvendes som citationsvægt. *FWCI* beregnes på baggrund af Scopus data, og metrikken tager højde for forskelle i citationsmønstre mellem fagområder. Metrikken er et mål for, hvordan antallet af citationer for et publikationssæt ligger i sammenligning med gennemsnittet for tilsvarende publikationer i Scopus. Et *FWCI* over én (1) betyder, at man modtager flere citationer end verdensgennemsnittet inden for et givet fagområde.

Publikationspoint W^{org} vægtes på følgende måde for et institut:

$$P * W^{org}$$

W^{org} er et samlet udtryk for citationsvægten af instituttets publikationer. Med udgangspunkt i opdelingen af instituttets publikationer i en andel dækket i Scopus og en andel *ikke* dækket i Scopus, vægtes *FWCI* på den publikationsandel, der er dækket i Scopus. Dermed beregnes den samlede citationsvægt således for instituttet:

$$W^{org} = SC^{org} * FWCI^{org} + (1 - SC^{org})$$

For både SC^{org} og $FWCI^{org}$ gælder, at de beregnes for instituttets publikationer over en femårig periode op til og med året, der beregnes publikationspoint for. Hvis der skal beregnes publikationspoint for 2022 er beregningsperioden for dækningsgrad (SC^{org}) og feltvægtede citationstal ($FWCI^{org}$) altså 2018-2022.

Vægtede publikationspoint beregnes hvert år primo juni for foregående års publikationer. Både FWCI og Scopus dækningsgraden opgøres for publikationer i en femårig periode bagud i forhold til det år, der beregnes publikationspoint for.

Eksempel

Point for publikationer udgivet i 2022 (beregnes juni 2023) opgøres med Scopus dækningsgrad for publikationer i perioden 2018-2022 og FWCI for perioden 2018-2022. Både Scopus dækningsgrad og FWCI opgøres på institutniveau.

HVORFOR ANVENDES SCOPUS SOM CITATIONSDATABASE?

Scopus, Web of Science og Dimensions er citationsdatabaser, som har til formål at indekserer tidsskrifter og optælle citationer. Hvis et tidsskrift er indekseret i enten Scopus, Web of Science eller Dimensions er det muligt at opgøre antal citationer den enkelte artikel har fået, i hvilken periode og hvilke andre artikler, som citerer artiklen. For alle tre citationsdatabaser gælder det, at de har klare definitioner af datagrundlaget.

Der findes andre citationsdatabaser så som Google Scholar, som har god dækning, men hvor der mangler en klar definition på datagrundlaget for citationstællinger. Samtidig har Google Scholar ikke mulighed for aggregerede dataudtræk som fx FWCI. Web of Science har en dækning, der er en smule mindre eller svarer til Scopus' og Dimensions dækningsgrad er mindre end både Web of Science og Scopus for AAU-publikationer. Da Scopus dækker over halvdelen af AAU's forskningspublikationer er Scopus valgt som citationsdatabase for at opnå en høj dækning på et solidt datagrundlag. VBN-teamet vil løbende følge udviklingen inden for citationsdatabaser og vurdere om der er grundlag for at ændre praksis.

SAMARBEJDE PÅ PUBLIKATIONER

Med den nye AAU-indikator er der et ønske om at fremme samarbejde lokalt, nationalt og internationalt, da undersøgelser viser, at det ofte giver højere gennemslagskraft (Schneider and Norn 2023). Større bibliometriske undersøgelser og matematiske udregninger har samtidig vist, at ved at anvende kvadratroden af fraktionen opnås der en bedring udregning af andelen af pointet. Dette skyldes, at kvadratroden af en fraktion altid vil være større end fraktionen. Denne tankegang bygger på ideen om, at teamwork kræver overlappende ansvar og organisering og det derfor også skal belønnes i den måde, som pointet udregnes på (Sivertsen, Rousseau, and Zhang 2019). Desuden er der evidens for, at publikationer, som er skrevet i samarbejde med særligt internationale forskere, opnår en højere antal citationer (Schneider and Norn 2023).

Det betyder i praksis, at publikationspoint (P) udregnes på institutniveau og basispointet (B) for en publikation deles mellem institutter på følgende måde:

$$P = B \sqrt{\frac{L}{T}}$$

L er antal forfattere fra instituttet og T er det totale antal forfattere på publikationen.

Det betyder at samarbejde på publikationer belønnes ved udregning af fraktionering, samt at det potentielt har positiv indvirkning på instituttets FWCI.

SAMARBEJDE, SYNLIGHED & ÅBENHED (DEL B)

Del B Samarbejde, Synlighed og Åbenhed indarbejder i særlig grad nye internationale strømninger indenfor forskningsevalueringer (fx ARRA og DORA). Ved netop at vise og dokumentere andre typer af bidrag til forskning end publikationer og citationer har del B til opgave at fremhæve såvel forskningshøjde, som bredde og sikre, at institutterne hver især har mulighed for at vælge og vise netop deres styrkepositioner indenfor de tre definerede områder; samarbejde, synlighed og åbenhed.

I modsætning til del A benytter del B sig ikke af point, men derimod statistik til brug for årlige målaftaler, som institutterne skal udarbejde og havde godkendt af dekanatet. Målaftalerne omkring del B i AAU Forskningsindikatoren er indarbejdet i målaftalerne for Viden for Verden, men med et særskilt afsnit til udformning af forskningsindikatoren³. Del B af AAU Forskningsindikatoren er muliggjort via data fra Pure, hvor der på nuværende tidspunkt findes en række data omkring samarbejde, synlighed og åbenhed.

Del B af indikatoren er også opgjort på institutniveau og er ydermere institutspecifik, da institutterne selve vælger hvilken statistik og data, som de anvender i målaftalerne omkring samarbejde, synlighed, åbenhed. Derudover kan der også i denne del gøres brug af den statistik, som opgøres ift. publiceringsniveau (se figur 2 for oversigt over de forskellige dele af AAU Forskningsindikatoren). For at opnå midlerne, som er tilknyttet del B, kræves det, at instituttet har en godkendt målaftale. Målaftalerne udformes på institutniveau og godkendes af dekanatet.

I de følgende underafsnit er der korte beskrivelser af, hvilke typer af data, som er tilgængelige vedr. samarbejde, synlighed og åbenhed i Pure på nuværende tidspunkt. Derudover beskrives hvordan denne datatype kan vise andre måder, hvorpå forskning har gennemslagskraft og påvirkning på det omkringliggende samfund. Dette inkluderer, hvordan det kan belyse bidrag til internationale agendaer både indenfor academia, det offentlige og erhvervslivet. Det er som beskrevet op til de enkelte institutter at vælge, hvilke områder de vil have fokus på i en given periode.

SAMARBEJDE

Publikationsregistreringer i Pure indeholder information om interne og eksterne forfattere samt deres tilhørsforhold. For interne forfattere er institut- og fakultetsrelationerne som udgangspunkt til stede. Eksterne forfattere vises med deres organisation og land. Disse informationer kan i nogen udstrækning findes for aktivitets- og projektregistrering. Det betyder, at eksternt samarbejde omkring publikationer kan dokumenteres i meget høj grad.

Aktiviteter og projekter registeret i Pure kan vise andre og bredere samarbejdsflader end publikationerne, der fortrinsvis retter sig mod academia. Der kan være medforfattere fra offentlige og private organisationer, og med aktiviteter er det muligt at inddrage medlemskaber af netværk, råd, bestyrelser og andre sammenhænge, hvor forskere fra AAU bidrager. Projektregistreringer har et bredt sigte og kan indeholde mange samarbejdstyper. Hvis instituttet

³ For mere information om, hvordan institutterne skal udforme forskningsindikatordelen af de årlige målaftaler se her: <https://vbn.aau.dk/da/publications/aau-forskningsindikator-del-b-data-katalog-og-guide-til-institut->

ønsker at fokusere på samarbejde og eksterne relationer på baggrund af aktivitets- og projektregistreringer vil det kræve en indsats for at få opbygge anvendeligt og validt datamateriale, for de institutter, hvor dette ikke er registreringspraksis i dag.

ARRA (2022) lægger vægt på diversitet i forskningsroller og karriereveje samt roller uden for academia. Dette kan dokumenteres ved sam-publicering med personer fra offentlige og private organisationer. Studerende og teknisk administrativt personale (TAP) indgår allerede som forfattere på en del af AAU's publikationer og her er der en eksisterende praksis på en række institutter for inddragelse af disse forskningsroller. Det gælder for både studerende og TAP, at de vil tælle som interne forfattere på publikationer.

SYNLIGHED

Traditionelt har der været fokus på synlighed af forskningen i academia. Dette kan til en vis grad påvises via citationer. For institutter hvor citationer er en vigtig og ofte anvendt metrik kan instituttet i målaftalerne vælge at fokusere på tidsskriftsniveau samt andelen af mest citerede publikationer for at vise synlighed eller andre citationsmetrikker, der er udtryk for publiceringsniveau.

AAU's strategi Viden for Verden har et strategisk sigte om, at forskningen når længere ud og viser sin relevans for omverdenen ikke kun ved brug af citationer. I ARRA (2022) fremhæves anerkendelse af teknologisk, økonomisk, kulturel og samfundsmæssig impact. Datagrundlaget, der stilles til rådighed for påvisning af synlighed udenfor forskningsverdenen, omfatter presseklip, publikationers sociale medie-metrikker (PlumX Analytics, u.å.) og "impact-registreringer".

Presseklip registreres i AAU's forskningsregistreringssystem med udgangspunkt i en medieliste over danske kilder og med tilføjelse af en vis grad af internationale online kilder. Et niveau for "opmærksomhed pr. presseklip" kan ses via antallet af medier, den enkelte pressehistorie har været gengivet i.

Online opmærksomhed som AAU's publikationer får i form af klik, downloads, bogmærker, kommentarer, delinger, likes, tweets osv. opfanges og noteres sammen med publikationerne. Det sker inden for fire kategorier (PlumX Analytics, u.å.): Usage, Captures, Mentions og Social media. Et mål for instituttets online opmærksomhed kan fx gives ved antal publikationer inden for gruppen af publikationer med 10 procent flest mentions i forhold til fakultetet.

Samfundsmæssig impact er vanskelig at dokumentere, men efterspørges af mange. På AAU i regi af VBN-teamet benyttes et system, hvor daglige presseklip anvendes som eventuelle katalysatorer for registrering af samfundsmæssig impact. Dagligt oprettes 15-20 presseklip på AAU. Resuméer af disse danner baggrund for en vurdering af, om der er AAU-forskning, som har haft en virkning – stor som lille - uden for universitetet. Hvis dette er tilfældet, undersøges om forskningen og virkningen kan genfindes i og bakkes op af andre presseklip, publikationer, projekter osv. Findes der sådan opbakning til en impact-beskrivelse udfærdiges i VBN-teamet en beskrivelse af impact'en og en registrering af samfundsmæssig impact.

ÅBENHED

Åbenhed omkring forskningsresultater og data er et af hovedpunkterne i ARRA (2022). Dette inkluderer tidlig deling af data og resultater såvel som åbenhed omkring samarbejdspartnere. Åben adgang til publikationer og data (for sidstnævnte i det omfang det er muligt) er et krav fra

EU i deres bevillinger (the European Commission n.d.). Samtidig er det et stigende krav fra nationale bevillingsgivere og fonde, at forskningspublikationer gøres åbent tilgængelige. Det er derfor vigtigt, at AAU-forskere er klar over, at de ofte har en forpligtelse til at gøre deres forskning åben tilgængelig, når de har modtaget bevillinger. Dette kan enten være via gylden Open Access publikationer, hvor der skal betales en Article Processing Charge (APC) eller via grøn Open Access (parallel publicering) af det accepterede manuskript (Uddannelses- og Forskningsministeriet u.å.).⁴

I AAU Forskningsindikator forstås åbenhed bredt. Hvilket vil sige, at alle former for åbenhed til publikationer og anden forskningsformidling har værdi. Det vil fx sige, at institutterne i del B kan arbejde med adgang til publikationer, som ikke efterlever Open Access Indikatorens krav om max 12 måneders embargo periode og begrænsning til tidsskriftsartikler (Uddannelses- og Forskningsministeriet u.å.). De kan derimod arbejde med at gøre så meget forskning som muligt åbent, også selv om det først er efter en embargoperiode på fx 24 måneder.

Et andet område indenfor åbenhed, som institutterne kan arbejde med er åbne data og efterlevelse af FAIR principperne (Wilkinson et al. 2016). Eksempler på dette kan være at registrere metadata for datasæt i Pure eller beskrivelser af, hvordan instituttet arbejder med at indarbejde FAIR principper i deres forskning.

Åbenhed drejer sig også om, at den enkelte forsker beskriver, hvilken forskningsprofil vedkommende har. Dette kan gøres ved en aktiv profilbeskrivelse på AAU's forskningsportal: <https://vbn.aau.dk>. Oprettelse af ORCID- og Google Scholar-profiler vil yderligere være med til at styrke en åben online infrastruktur for kommunikation og samarbejde omkring forskning.

INSTITUTTETS TILGANG TIL MÅLAFTALERNE

For instituttet giver del B mulighed for at vise netop dér, hvor instituttet har sine styrkepositioner og argumentere for - via statistik og narrative beskrivelser i de årlige målaftaler - hvilket målbillede og på baggrund af hvilke data, instituttet skal evalueres i relation til samarbejde, synlighed og åbenhed. Målaftalerne er koblet sammen med de allerede eksisterende målaftaler omkring Viden for Verden og leveres som en del af denne afrapportering.

Der er visse forudsætninger, som skal opfyldes for at en institut-målaftale kan godkendes af dekanatet:

- Der skal være stillingtagen til alle tre områder, men institutterne kan vælge at fokusere på nogle dele, som en del af en strategisk satsning.
- Disse valg og datagrundlag begrundes i målaftalerne
- Narrative beskrivelser af forskning på instituttet og indsatsområder (VBN-teamet står for at levere data på definerede områder indenfor samarbejde, synlighed og åbenhed)

⁴ For guide til Open Access se også VBN-teamets hjemmeside: [Open Access \(aau.dk\)](https://vbn.aau.dk)

DEN ENKELTE FORSKERS TILGANG TIL MÅLAFTALERNE

For den enkelte forsker er det vigtigt at orientere sig mod, hvilke fokusområder, som instituttet beslutter inden for de tre områder; samarbejde, synlighed og åbenhed. Instituttet kan fx vælge at fokusere ekstra på Open Access, at gøre projektregistrering obligatorisk i Pure, at fremme anvendelsen af ORCID eller andet, der fremmer samarbejde, synlighed og åbenhed.

For den enkelte forsker kan registrering af andre former af data end publikationer i Pure have den fordel, at forskeren viser en større samlet forskningsprofil i VBN. Dette kan fx være at vise eksterne samarbejdspartnere på projekter eller på publikationer. Eller ved at gøre mest muligt forskning åbent tilgængeligt. Ved at registrere andre typer af indhold og tilføje beskrivelser til sin VBN-profil vises en bredere forskningsprofil og formidlingen af forskningen bliver tydeligere. Derudover er en gevinst også, at dokumentation for forskellige aktiviteter og forskningsproduktion er samlet, så det er lettere for den enkelte forsker hurtigere at udarbejde en samlet oversigt fx til anvendelse i forskningsansøgninger. I disse ses nemlig også et stigende krav til at andre typer af data end publikationslister.

INDIKATOREN I PRAKSIS

For at illustrere, hvordan man som individforsker kan anvende indikatoren, beskrives i det følgende nogle scenarier på publiceringsmønstre/profiler, og hvordan de ser ud i relation til den nye indikator samt et par råd til at arbejde med publiceringsstrategi og gennemslagskraft ud fra de forskellige profiler.

”Forskeren som primært publicerer i engelsksprogede tidsskrifter”

Publikationer i engelsksprogede tidsskriftsartikler vil i høj grad kunne dokumentere citationer. En strategi på dette område er at sørge for at tidsskrifterne, der vælges, er indekserede i Scopus. Udvælg gerne tidsskrifter med højst mulig gennemslagskraft, da disse må formodes at give større sandsynlighed for citationer end tidsskrifter med lav gennemslagskraft. Online formidling af og link til publiceringerne vil yderligere hæve gennemslagskraften.

Vejledende råd til publiceringsstrategi og gennemslagskraft:

- 1) Forsøg at gøre din forskning åben tilgængelig ved at publicere Open Access. En række studier viser, at Open Access publikationer ofte opnår højere citeringsgrad. Open Access på publikationer kan fx opnås via de forskellige forlagsaftaler, som AAU har ([AAU's Open Access forlagsaftaler](#)), eller ved at uploade et accepteret manuskript i VBN.
- 2) Del forskning på sociale medier. Anvend gerne en DOI til publikationen, således, at det er nemt at finde frem til den. Hvis den samtidig er Open Access har andre mulighed for let at læse og anvende dine forskningsresultater.
- 3) Tilstræb tidsskrifter, som er indekseret i Scopus og med en høj citationssandsynlighed.
- 4) Orienter dig i kanalregisteret for at sikre, at publikationen giver point.

NB: Engelsksprogede tidsskriftsartikler versus konferenceproceeding-artikler

Oftes ses et lavere vægtet citationsindeks (FWCI) på konferenceartikler end på tidsskriftsartikler. Strategien kunne her være at arbejde på en flytning fra publicering i konferenceproceedings til publicering i Scopus-indekserede tidsskrifter. Dog er der altid undtagelser og det er derfor vigtigt, at instituttet er bevidst om egen forsknings- og publiceringspraksis samtidig med, at der tages højde for, hvordan den nye AAU-indikator virker.

”Forskeren som hovedsageligt publicerer bogkapitler, bøger og antologier”

Særligt SSH-forskningsområder indebærer typisk en forskningspraksis, hvor der udgives et større antal bøger, bogkapitler og antologier. Disse vil i meget lille grad være at finde i Scopus. Bøger, antologier og bogkapitler på engelsk, der kan have stor international gennemslagskraft vil ikke kunne dokumentere et tilsvarende vægtet citationsindeks (FWCI). Til gengæld får antologien point i AAU Forskningsindikatoren for at anerkende redaktørarbejdet. Samtidig udløser bogkapitler i AAU Forskningsindikatoren 1 point og vægter dermed arbejdet med at publicere bogkapitler.

Vejledende råd til publiceringsstrategi og gennemslagskraft:

- 1) Undersøg mulighederne for at gøre et bogkapitel Open Access i VBN via parallel publicering af det accepterede manuskript.
- 2) Online kommunikation om disse vil højne synligheden og gennemslagskraften og dette vil kunne dokumenteres i form af online medie-metrikker (PlumX).
- 3) Orienter dig i kanalregisteret for at sikre, at publikationen giver point.

”Den yngre forsker med få publikationer”

I begyndelsen af en forskningskarriere, hvor antallet af publikationer kan være relativt lavt, er det en god idé at gøre opmærksom på en række af de andre aktiviteter, som man deltager og fordyber sig i. Dette kan være deltagelse i konferencer med og uden paper/abstract/poster, deltagelse i redaktørarbejde, planlægning og afholdelse af konferencer samt fx deltagelse i den offentlige debat via traditionelle og sociale medier.

Vejledende råd til publiceringsstrategi og gennemslagskraft:

- 1) Hvis det giver mening indenfor det enkelte forskningsområde, kan publicering af preprints på en preprint-server eller i VBN være en måde tidligt i processen at vise ens forskningsresultater. Det er ofte muligt at få en DOI tilknyttet og et preprint bliver en del af det videnskabelige arkiv, så det er muligt at spore den og aktiviteter fx fra SoMe. I den nye AAU Forskningsindikator tæller preprint 0,5 point (vær obs på forlagspraksis).
- 2) Brug så vidt muligt SoMe til at gøre opmærksom på din forskning og den gennemslagskraft og anvendelse den kan have i samfundet.
- 3) Registrering i Pure af aktiviteter så som conference/workshop og foredrag er også med til at vise din forskningsprofil og gennemslagskraft

SPØRGSMÅL

Du er altid velkommen til at kontakte VBN-teamet, hvis du har nogle spørgsmål omkring den nye forskningsindikator.

Kontaktinformation

vbn@aub.aau.dk

REFERENCER

- Coalition for Advancing Research Assessment. 2022. "Agreement on Reforming Research Assessment." The European Commission. <https://coara.eu/agreement/the-agreement-full-text/>.
- DORA. 2012. "San Francisco Declaration on Research Assessment." Declaration on Research Assessment. <https://sfdora.org/read/>.
- Hicks, Diana, Paul Wouters, Ludo Waltman, Sarah de Rijcke, and Ismael Rafols. 2015. "Bibliometrics: The Leiden Manifesto for Research Metrics." *Nature* 520 (7548): 429–31. <https://doi.org/10.1038/520429a>.
- Johansen, Finn-Eirik, Alexander Refsum Jensenius, Kikki Flesche Kleiven, Tor Grande, Gunnar Sivertsen, Katerini Storeng, and Rune Rambæk Schølberg. 2021. "NOR-CAM - A Toolbox for Recognition and Rewards in Academic Careers." Oslo: Universities Norway.
- PlumX Analytics. n.d. "About PlumX Metrics." PlumX Analytics. <https://plumanalytics.com/learn/about-metrics/>.
- Schneider, Jesper W, and Maria Theresa Norn. 2023. "The Scientific Impact of Danish Research 1980-2020." Aarhus: Aarhus University.
- Sivertsen, Gunnar. 2022. "Endringer i publiseringslandskapet og konsekvenser for publiseringsindikatoren: Rapport til Det nasjonale publiseringsutvalget." Working paper. 35. Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning NIFU. <https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/handle/11250/3039012>.
- Sivertsen, Gunnar, Ronald Rousseau, and Lin Zhang. 2019. "Measuring Scientific Contributions with Modified Fractional Counting." *Journal of Informetrics* 13 (2): 679–94. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2019.03.010>.
- the European Commission. n.d. "Open Science: The EU's Open Science Policy." Accessed December 5, 2022. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-2020-2024/our-digital-future/open-science_en.
- Uddannelses- og Forskningsministeriet. 2019. *Fremskridtsrapport Af Forskningskvalitet - Ekspertudvalget for Resultatbaseret Fordeling Af Basismidler Til Forskning*. København K.: Uddannelses- og Forskningsministeriet.
- . n.d. "Velkommen Til Den Danske Open Access-Indikator." Dansk Open Access Indicator. Accessed December 12, 2022. <https://oaindikator.dk/>.
- Wilkinson, Mark D., Michel Dumontier, IJsbrand Jan Aalbersberg, Gabrielle Appleton, Myles Axton, Arie Baak, Niklas Blomberg, et al. 2016. "The FAIR Guiding Principles for Scientific Data Management and Stewardship." *Scientific Data* 3 (1): 160018. <https://doi.org/10.1038/sdata.2016.18>.

**Punkt 8: Arrangementer på instituttet –
sommerarrangementer, instituttdag, arrangementer med
eksterne gjæster**

Punkt 9: Evt.

Referat

Punkt 1: Godkendelse af referat 06.02.24

Referatet blev godkendt med de fremsatte bemærkninger.

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

Punkt 3: Orienteringspunkter

- Keld arbejder tæt sammen med områdelederne. Hvis der er behov for at drøfte noget, er man meget velkommen til at henvende sig til sin områdeleder eller til Keld.
- Mandag d. 13.05.24 var der møde i Forum for Forskningsgruppeledere. Her var der bl.a. fokus på gode processer for samarbejde omkring publikationer og ansøgninger og den fælles opgave og indsats, der ligger heri.

IV-aktiviteter og et større fokus på de muligheder, der særligt ligger i formatet 'korte kurser', blev ligeledes taget op. Det skal være nemmere at gå til, og derfor er der udarbejdet beregninger mhp. at gøre det mere simpelt at håndtere den del. Der vil ske opfølgning via møder med relevante forskningsgruppeledere og Morten og Keld i den kommende tid.

Der var desuden besøg fra VBN-teamet, som præsenterede, hvordan man kan arbejde med registrering af forskningsaktiviteter og synlighed i VBN. VBN-teamet står til rådighed for spørgsmål, så ræk meget gerne ud til teamet, hvis der opstår spørgsmål.

Punkt 4: Sexisme og ph.d.-forløb

Keld indledte punktet med følgende hovedpointer:

- Den store nationale undersøgelse viser problematiske tal, som vi skal forholde os til. Vi skal sikre, at det ikke fortsætter.
- De uformelle rum, fx konferencer mv. træder særligt frem i undersøgelsen. Vi skal sikre, at der også er gode arbejdsforhold i den type rum.
- Vi arbejder med det i AMIU
- Vi skal være sikre på, at ansatte ved, hvilke kanaler, man kan bruge på instituttet

Annette Rasmussen, leder af ph.d.-programmet ved Institut for Kultur og Læring, pegede indledningsvist på, at man i ph.d.-skole-regi er opmærksomme på problemet, og at der er tale om chokerende tal, der kalder på granskning i egne rækker. Hun opridsede hovedresultater fra VIVE-rapporten Sexisme og karriereløb på danske universiteter og pegede på, at meget handler om underliggende strukturelle former for sexisme. Derfor er det vigtigt, at man tager fat i det på andre planer end det individuelle.

Der skal gennemføres en international evaluering på ph.d.-området, og her vil man være opmærksomme på at integrere det som et undersøgelsesområde mhp. at afklare problemstillingen i relation til ph.d.-programmerne. Ud over survey-delen vil der også blive gennemført fokusgrupper. Her vil fokus bl.a. være på, hvordan fokusgruppen oplever, der bliver fulgt op, hvis man har haft oplevelser af en sådan karakter.

Hovedpointer fra drøftelse:

- Det er vigtigt, at processer er gennemsigtige, at man som medarbejder ved, hvor man kan henvende sig, og at man inden for rammerne får så meget information som muligt om håndtering af ens sag.
- Vi kan blive mere eksplicite omkring de forskellige veje, der er at gå (udvalg, programleder mv.), fx italesætte det på medarbejdermøder og lignende.
- Det er drøftet i AMiU, at vi i stedet for at se det som noget hos den enkelte skal skubbe i retningen af, at det her accepterer vi ikke på vores arbejdsplads.
- Problemstillingen begrænser sig ikke nødvendigvis til at vedrøre ph.d.studerende, men kan også være aktuel ift. de, der ikke er fastansatte, herunder videnskabelige assistenter. Det er en strukturel problemstilling, og handler om kultur. Derfor skal vi have dialoger om, hvordan vi taler på instituttet.
- Hvilken betydning har det at blive omtalt som kvindelig ph.d.studerende, hvad gør det, at AAU opererer med kvindelige ekspertlister og hvordan hvilken påvirkning har det på den lange bane, at man omtaler noget litteratur som 'kvindelitteratur'?
- Det begynder allerede ved, hvordan vi uddanner vores studerende. Vi skal være opmærksomme på, at vi ikke reproducerer noget uhensigtsmæssigt.
- Der er på den ene side nogle meget grove ting, man skal slå hårdt ned på nu og her. Og så er der nogle problemstillinger på den længere bane såsom de ovennævnte. Der er nye sensitiviteter i spil, og der er behov for fælles diskussioner om de strukturelle ting.
- Der ligger også en diskussion ift. de personer, der ikke ser sig selv i de kategorier, undersøgelsen opererer med.
- Onboarding er en vigtig del af arbejdet med problemstillingerne. Her italesættes rammer, og man bliver en del af miljøet.
- Mobilitetskrav er bl.a. en af de faktorer, der ifølge VIVE-undersøgelsen har stor betydning for de ph.d.-studerendes fastholdelse i academia. Der har vi arbejdet med nogle andre modeller og løsninger ift. det.
- I nogle tilfælde kan en ph.d.-vejleder sidde med personaleansvar for den studerende, hvilket kan gøre nogle ting vanskelige.

Punkt 5: Studiemiljø

De overordnede temaer, der er blevet undersøgt, er:

- Læringsmiljø
- Studiemiljø
- Trivsel (generel og specifik)
- Digitalt studiemiljø
- Fysisk studiemiljø

Generelt ser tallene fine ude for AAU på begge campusser, hvor vi har uddannelser. Dog er der selvfølgelig enkelte ting, der springer i øjnene, fx inddragelse i forsknings- eller udviklingsprojekter. Det synes, de studerende ikke er så let, og det kunne vi godt se mere på igen. Der relativt mange, som indimellem føler sig ensomme, og hvor man kan overveje, om uddannelserne kan gøre andet og mere for at modvirke det.

Hvordan griber vi fat i det?

Hovedpointer fra drøftelsen:

Inddragelse i forsknings- og udviklingsprojekter

- Det giver mening, at fokus er på de kandidatstuderende ift. inddragelse i forskningen
- Anders Koed delte erfaringer med sampublicering, hvor de i lab'et var gode til at invitere studerende ind ifm. frokost. her præsenterede forskerne ufærdige ting, de var i gang med. Det resulterede bl.a. i et metode paper sammen med kandidatstuderende. Det gav mulighed for et kig ind i, hvad der sker hos underviserne. Anders er også lykkedes med at skrive sammen med studerende, da studieordningen muliggjorde, at den studerende kunne lave sin afhandling i form af et paper.

Det fysiske studiemiljø

- Der er en oplevelse af, at der er god plads på de arealer, de studerende har til rådighed. Det vil være godt at se mere på den her problemstilling med seminarrum og gøre det lettere at se, om de er bookede. Det kunne fortsat være en idé at få skærme op, så man vil kunne se, om et lokale er ledigt. En udfordring med denne løsning kan være, at den er dyr. Der arbejdes så vidt vides pt. på en app der skal kunne vise de studerende, hvor der er ledige studiepladser. Dog kommer app'en sandsynligvis ikke til at kunne vise ledige seminarrum.

Ekstra-curriculære aktiviteter og formater

- Hvilke formater/ekstracurriculære aktiviteter vil interessere de studerende? Skal det være arrangementer, hvor underviserne er til stede? Eller skal det være mere åbent? Hvilke typer af ting kan trække folk til?
- Godt at tage denne dialog med baglandet (de studerende) og at gå sammen med studenterforeningen.

Ensomhed

- Nogle studerende på første år kan være udfordrede ift. dét at skabe sig et godt studieliv. Her savnes gode råd og information om, hvad det gode studieliv er, herunder om studenterhuse/andre aktiviteter.
- Ti punkter om ting, vi ved, man overser (mhp. at imødekomme ensomhed) – det skal vi lave og der følges op herpå.

Punkt 6: Kandidatreform - udmeldinger vedr. dimensionering jf. medarbejderinformation d. 24.04.24

Keld orienterede om, at Aalborg som bekendt skal reducere med 12 pct., og at der ikke er meldt yderligere ud. Vi har relativt få studerende, og der er relativt langt op til 'loftet'. Derfor rammer dimensioneringen os umiddelbart ikke så hårdt. Dog ved vi endnu ikke, hvordan man i direktionen vælger at dimensionere, da de 12 pct. er på AAU samlet set.

Vi afventer fortsat at få afklaring på ændringer af kandidatuddannelserne ift. tid og form.

Punkt 7: Status vedrørende forskningsindikator og OA

Forskningsindikatoren består af en 30/70-model. De 70 pct. er den videnskabelige publicering, og de 30 pct. er dem, der har været talt om, fordi det er det nye. Det handler

om synlighed, samarbejde og åbenhed. I samarbejde med VBN-teamet arbejder vi med det.

Vi har en faldende tendens ift. publiceringsdelen, og det kan handle om flere ting. Det er et vigtigt element ift. individuel synlighed, men også for gruppen og for instituttet. Den norske liste (Kanalregistret) er et vigtigt element at pejle efter, og det er vigtigt at gå ind og registrere nye publikationskanaler.

Der ligger et vigtigt arbejde i at støtte hinanden i at få gjort publikationer færdige og give feedback til hinanden. Det er en del af vores kultur, og vi skal have en dialog om kulturen og om, hvordan vi får lavet publikationer sammen. Hvad tænker I ift. billedet af publikationsmønstre, og hvordan kan vi understøtte det?

Hovedpointer fra drøftelsen:

- Der er evt. behov for, at information om den norske liste kommer ud igen
- Kravene til publicering opleves som lidt mindre synlige. Der har været stort fokus på ekstern funding.
 - Keld bemærkede, at vi skal have skubbet på med opmærksomhed omkring, at publicering stadigvæk er helt centralt.

Punkt 8: Arrangementer på instituttet – sommerarrangementer, institutdag, arrangementer med eksterne gæster

- Der er et sommerarrangement i pipeline (hilse på i X-lab), hvor vi ønsker hinanden god sommer
- Institutdag senest med oplæg fra Kristine og Anders i Aalborg, og i Sydhavnen med fokus på, hvordan campus KBH ser ud fremadrettet

Input til kommende institutdag:

- Fælles arbejde med ekspertlisten, fx workshopformat
 - Arbejde med at formulere sin egen ekspertprofil
 - mapping af ekspertområder mhp. at mødes på tværs af interesseområder
 - møde i Aalborg ok, hvis der er vigtige dagsordner på programmet
 - godt format at mødes en eftermiddag

Input til interessant-arrangement:

- Arrangement mhp. interessantpleje (også nævnt på medarbejdermøder). Tanken er at afholde et fælles arrangement, hvor miljøerne kan invitere interessenter ind og ad den vej 'demonstrere kultur og læring'. Der kan være udbrud til undermiljøerne, hvor formatet kan stiles direkte til samarbejdspartnere.
- Umiddelbart vurderes det, at der vil være god opbakning.
- God anledning til at markere, at der er liv på Campus CPH

Punkt 9: Evt.

Intet yderligere.

Overblik: Noter

Overblik: Delte kommentarer